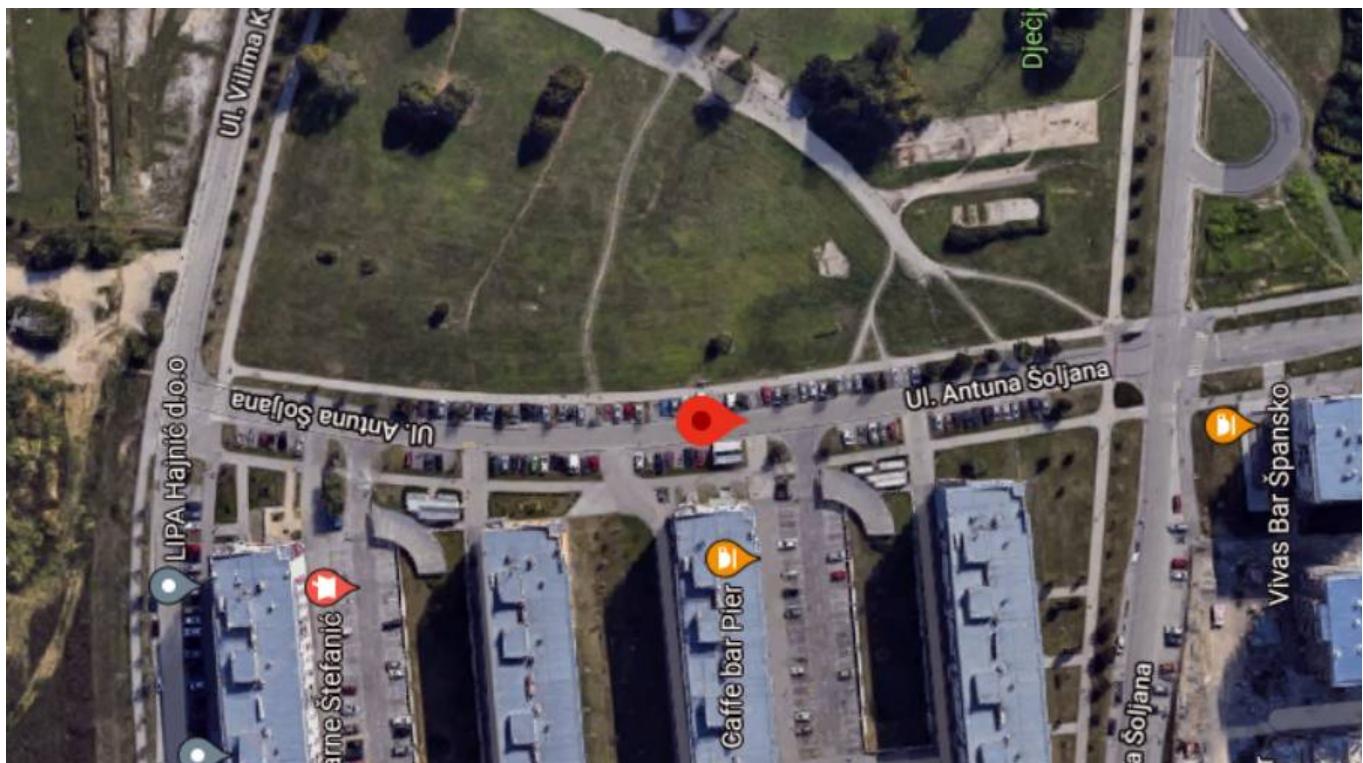

Naslovnica » Kategorija » Slučaj Špansko zapad: Park Daše Drndić

Slučaj Špansko zapad: Park Daše Drndić

SAŠA ŠIMPRAGA 10. LISTOPADA 2022.

IZDVOJENO, PLANET ZEMLJA

Čini se da zagrebačka gradska uprava odviše inicijative za (važne) parkove prepušta lokalnoj razini – o upornosti ili vidljivosti čijeg angažmana ovise daljnji koraci – umjesto da strateški odredi i nekolicinu parkova koji su ključni za demonstraciju novoga smjera održivije gradogradnje. Da li bi na tu listu ušao i budući park Daše Drndić stvar je rasprave, no neke od preduvjeta za prioritetnost ima. Kada će se i hoće li se uopće park konačno dogoditi u kvartu koji već sada ima znatan broj stanovnika, ostaje otvoreno pitanje.

Na prostoru planski građenih dijelova zagrebačkog kvarta Špansko javne površine uglavnom su nazvane po književnicima. Književnica gotovo da i nema. Slijedeći

postojeći književni obrazac, ove godine na Odbor za imenovanje javnih površina upućena je građanska inicijativa da se neimenovani budući javni park uz Ulicu Vilima Korajca nazove po **Daši Drndić**. Osim odavanja počasti istaknutoj književnici, inicijativa već kroz ime zapravo nastoji u lokalnoj zajednici (uglavnom novih zgrada, a time i novih stanara kvarta) osvijestiti da je sadašnja ledina u GUP-u zavedena kao javni park koji bi se na tome mjestu trebao dogoditi. Pritom postoji i određena korelacija između budućeg imena i (buduće) borbe za park, što također komplementira i samu osobu književnice čiji je život bio obilježen (i) borbama.

Daša Drndić, književnica čijim će se imenom jednog dana ponositi budući park.

Park je na toj lokaciji nasušno potreban. No, njegova izgradnja do sada nije pratila izgradnju prostora oko njega koji karakterizira ekstenzivna i, urbanistički i arhitektonski, izuzetno slaba masovna stanogradnja. Štoviše, upravo su dijelovi naselja sa sjeverne, zapadne i južne strane budućega Parka Daše Drndić, uz novogradnju na npr. Frenščici (radi se i o istoj građevinskoj firmi), jedan od najradikalnijih primjera potpunog zaokreta, da ne kažem propasti, društveno odgovornog urbanizma u Zagrebu – gradu koji ima stoljetnu tradiciju kvalitetnog urbanističkog planiranja i gradu koji je u desetljećima od neovisnosti u mnogočemu postao grad gubitnik (posljednja potvrda toga je i popis stanovništva koji bilježi pad broja Zagrepčana i Zagrepčanki). Realizacija planiranoga parka ne bi nužno označila zaokret od takve prakse, ali bi kvartu dala na kvaliteti koju neposredni izgrađeni okoliš ne nudi. Utoliko je i uspostavljanje kakve takve ravnoteže, one koju park omogućuje, tim bitnije.

*Nova mjesna samouprava još
je 2021. godine zatražila*

*krupnjavanje čestica za
potrebe formiranja parka. Ne
zna se koliko će taj zahtjev
daleko dogurati i to u nekom
razumnom vremenu*

Sadašnja ledina omeđena je ulicama Vilima Korajca sa sjevera, Stenjevečkom s istoka i onom Antuna Šoljana s juga i zapada (na urbanistički nered ukazuje i činjenica da se u kvartu nekoliko u naravi zasebnih ulica zove istim imenom, tj. novonastale samo preuzimaju adrese s one najbliže, vjerojatno i neslužbeno – sve to potvrđuje da su velike strukturalne promjene po (svojevrsnim) rubovima grada višestruko prepuštene improvizacijama). Ledina, iako danas funkcionira kao slobodni prostor, ipak nije u cijelosti predviđena za park, već je to tek njen središnji dio. Južni, veći (!), dio livade ima društvenu namjenu i planiran je za izgradnju s vjerskim predznakom. Sjeverni dio ledine, na potezu uz Korajčevu ulicu, nekad je također bio dio namijenjen za planirani park, no budući da se park do danas nije dogodio, GUP-om rezervirani prostor za park nije bio imun na zahtjeve za gradnju. Pri jednoj od prošlih (385) izmjena GUP-a, dogodila se prenamjena iz zelene u mješovitu, tj. na prostoru toga dijela budućeg parka dopuštena je izgradnja stambenih zgrada, koje se, međutim, još nisu dogodile. Jedan od razloga je i blizina dalekovoda koji ulazi u radijus potencijalne izgradnje, a čije je izmještanje ionako uputno. Nezapočeta gradnja može biti i sretna okolnost s obzirom da buduće izmjene GUP-a mogu ispraviti tu *de facto* usurpaciju i vratiti površinu za park, iako činjenica da su lokacijske dozvole već izdane može, i sasvim sigurno bi, komplikirati taj obrat. No, odgovarajuća površina parka je i dalje javni interes i korak koji bi trebalo ispitati.

Dijelovi naselja sa sjeverne, zapadne i južne strane budućega Parka Daše Drndić pripadaju najradikalnijim primjerima potpunog zaokreta, da ne kažemo propasti, društveno odgovornog urbanizma u Zagrebu.

Drugi korak je otkup parcela za potrebe formiranja parka na čitavom obuhvatu koji je za tu namjenu predviđen, a to je pak boljka na niz lokacija u gradu gdje su parkovi

planirani, gdje imovinsko-pravni odnosi kaskaju, ili uopće nisu ozbiljnije razmatrani i raspetljavani, dok gradski proračun općenito u nedovoljnoj mjeri računa s tom stvarnom potrebom i ozbiljnim problemom komunalnog standarda za sve dijelove grada podjednako. To nije samo urbanističko pitanje.

Ipak, da je zaokret prema drugačijem gledanju na zajednička dobra i onoga što čini bit svakoga grada, a to su javni prostori, pa tako i parkovi kao neka vrsta krune, moguć, pokazuju i, za sada sramežljivi (ili manje vidljivi), ali ipak konkretni i pohvalni potezi lokalne samouprave **Tomaševićeve** administracije. Nova mjesna samouprava još je 2021. godine zatražila okrupnjavanje čestica za potrebe formiranja parka. Ne zna se koliko će taj zahtjev daleko dogurati i to u nekom razumnom vremenu. S obzirom na kompleksnost situacije, zagrebačku institucionalnu inerciju, pa i ozbiljno stanje grada nakon desetljeća destrukcije, očekivati park u jednom mandatu čini se pomalo iluzorno, no to ne znači da se postupak ne može ubrzati.

Pritom, gradska uprava, čini se, ipak odviše inicijative za (važne) parkove „prepušta“ lokalnoj razini – o upornosti ili vidljivosti čijeg angažmana ovise daljnji koraci – umjesto da strateški odredi i nekolicinu parkova koji su ključni za demonstraciju novoga smjera održivije gradogradnje. Da li bi pritom na tu listu ušao i budući park nazvan po velikoj Daši Drndić, stvar je rasprave, no neke od preuvjeta za prioritetnost ima. Kada će se i hoće li se uopće park konačno dogoditi u kvartu koji već sada ima znatan broj stanovnika, a koji plaćaju prirez ali stanuju bez ikakve zelene infrastrukture, ostaje otvoreno pitanje. Naime, između dobrih namjera i konkretne realizacije stoji planiranje, financijsko i drugo ulaganje – proces koji neizostavno traži vrijeme. Kraj toga procesa mnogi i neće dočekati jer će vjerojatno trajati predugo, ali ga je ipak važno započeti.

Serijal tekstova "Zašto nema parka?" napisan je uz finansijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem provedenog Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama.